

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
sediul Rîșcani

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
office Rîșcani

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL RÎȘCANI
Iesire Nr. 14 245
"22" 07 2018

Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), în scopul asigurării examinării cauzei civile nr.3-277/19 intentate la cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif și Djulai Elena împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală administrare Fiscală mun. Chișinău, intervenient accesoriu Dmitrii Agheev privind contestarea actelor administrative. Vă expediază sesizarea Curții Constituționale pe marginea cererii de ridicarea a excepției de neconstituționalitate înaintată de reclamantii Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif și Djulai Elena.

Anexe: încheierea nr. 3-277/2019 din 12.07.2019 – 2 file;
sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate – 9

Președinte de ședință
Judecător

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 1519
"09" 08 2019

Vitalii Ciumac

04 iulie 2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
PRIVIND EXCEȚIA DE
NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și
lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Nume/Denumire **Zambilovici** 2. Prenume **Lidia**

3. Funcția

4. Adresa **mun.Chișinău, str.31 August 1989, 106**

5. Tel./fax **068034954**

6. Numele și prenumele reprezentantului*

7. Ocupația reprezentantului

8. Adresa reprezentantului

9. Tel.

10.

11.

.....
* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Prezenta sesizare are ca obiect solicitarea de verificare a corespunderii constituționalității a sintagmei „proprietari ai bunurilor imobiliare”, care se conține în dispoziția art.287² alin.(1) din Codul fiscal al Republicii Moldova, deoarece contravine flagrant art.1 alin.(3), art.4, art.7 și art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Dacă este necesar, continuați pe o separată

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

(A se vedea Partea a III-a a Notiței Explicative)

13. Actualmente pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) se examinează cererea de chemare în judecată depusă de Zambilovici Lidia, Djulai Elena și Zambilovici Iosif împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcției generale administrare fiscală mun.Chișinău, intervenient accesoriu Agheev Dmitrii privind contestarea actului administrativ. Reclamanții Zambilovici Lidia, Djulai Elena și Zambilovici Iosif solicită anularea avizului Serviciului Fiscal de Stat de plată la impozitul pe avere pentru anul 2018 nr. 0000171211 din 29 noiembrie 2018 în privința bunurilor cu nr. cadastrale 0100520.076.03, 0100520.076.02, situate în mun.Chișinău, sect.Buiucani, str.31 August 1989, 106 și a bunului cu nr. cadastral 0100520.076.01, situat în mun.Chișinău, sect.Buiucani, str.31 August 1989, 106/3, din motivul că din motivul că acesta este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor art.287² alin.(2) din Codul fiscal al Republicii Moldova.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

(A se vedea Partea a IV-a a Notiței Explicative)

14. Reclamantul Zambilovici Lidia își exprimă dezacordul vis-a-vis de avizul de plată la impozitul pe avere pentru anul 2018, pe motiv că nu s-a ținut cont de prevederile art.287² alin.(2) din Codul fiscal al Republicii Moldova și anume subiecții impunerii cu impozitul pe avere sunt considerați atât Zambilovici Lidia (proprietar), cât și Agheev Dmitrii (posesor).

Conform art.287² din Codul fiscal al Republicii Moldova,

(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice proprietari ai bunurilor imobiliare cu destinație locativă, inclusiv căsuțele de vacanță (cu excepția terenurilor), pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate (în folosință) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

(3) În cazul în care bunurile imobiliare reglementate de prezentul titlu se află în proprietate comună în devălmășie, subiect al impunerii este considerat, în baza acordului comun, unul din proprietari (coproprietari). În acest caz, toți proprietarii (coproprietarii) poartă o răspundere solidară pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale.

Bunurile imobile cu nr. cadastrale 0100520.076.01, 0100520.076.02 și 0100520.076.03, care constituie obiectul impunerii, sunt deținute în proprietate cu cota 1.0 de cet. Zambilovici Lidia, și se află în posesia a lui Agheev Dmitrii.

Pirîtul Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău consideră că solicitarea reclamanților de a-l include în calitate de subiect impozabil pe cet. Agheev Dmitrii în art.287² alin.(2) din Codul fiscal, este neîntemeiată, deoarece în temeiul normelor expuse în art.287² alin.(1) din Codul fiscal, legiuitorul a stabilit expres faptul că impozitul pe avere este impozitul aplicat doar asupra averii proprietarului obiectului impozabil. Astfel, la soluționarea prezentei cauzei urmează să fie aplicată dispoziția art.287² alin.(1) din Codul fiscal al Republicii Moldova, necătînd la faptul că Agheev Dmitrii este posesor al bunurilor imobile cu nr. cadastrale 0100520.076.01, 0100520.076.02 și 0100520.076.03, care constituie obiectul impunerii.

Conform art.500 alin.(1) din Codul civil al Republicii Moldova, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Conform art.500 alin.(3) din Codul civil al Republicii Moldova, dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.

Dreptul de proprietate a lui Zambilovici Lidia asupra bunurile imobile cu nr. cadastrale 0100520.076.01, 0100520.076.02 și 0100520.076.03, este limitat de drepturile ale lui Agheev Dmitrii, deoarece ultimul este posesor al acestor bunurilor imobile. Astfel, Zambilovici Lidia este o persoană care doar folosește și dispune de bunurile imobile cu nr. cadastrale 0100520.076.01, 0100520.076.02 și 0100520.076.03.

Prin urmare, reclamantul Zambilovici Lidia consideră că este necesară verificarea constituționalității dispozițiilor cuprinse în textul art.287² alin.(1) din Codul fiscal al Republicii Moldova, care conțin sintagma „proprietari ai bunurilor imobiliare”. Această sintagmă „proprietari ai bunurilor imobiliare” din dispozițiile normelor sus indicate nu corespund criteriilor de calitate a legii – nu sunt previzibile și clare, aplicarea lor contravine principiului legalității, al preeminenței dreptului într-un stat democratic, încalcă art.1 alin.(3), art.4, art.7 și art.23 alin.(2) din Constituție.

De menționat că precizarea legiuitorului prin sintagma „proprietari ai bunurilor imobiliare” din alin.(1) art.287² din Codul fiscal al Republicii Moldova nu este clară și previzibilă, reprezentînd o abstractizare inadmisibilă de la art.500 alin.(1) din Codul civil al Republicii Moldova, ce creează repercusiuni grave asupra drepturilor și obligațiilor ale omului, anume din punct de vedere a calității legii, astfel afectînd întreaga ordine juridică, or nu este clar ce se are în vedere prin această sintagmă:

1) persoana care întrunește cumulativ trei condiții stipulate în art. 500 alin.(1) din Codul civil al Republicii Moldova: posedă, folosește și dispune de bunurile imobile;

2) persoana care doar posedă bunurile imobile;

3) persoana care doar folosește bunurile imobile (în speță, Agheev Dmitrii);

4) persoana care doar dispune de bunurile imobile;

5) persoana care doar folosește și dispune de bunurile imobile (în speță, Zambilovici Lidia).

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notiței Explicative)

15. Prin prezenta sesizare solicit Curții Constituționale a Republicii Moldova verificarea corespunderii constituționalității sintagmei „proprietari ai bunurilor imobiliare”, care se conține în dispoziția art.287² alin.(1) din Codul fiscal al Republicii Moldova, deoarece contravine flagrant art.1 alin.(3), art.4, art.7 și art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

În vederea celor expuse solicit respectuos ca Curtea Constituțională a Republicii Moldova să ia atitudine de problema respectivă și să declare neconstituțională sintagma „proprietari ai bunurilor imobiliare”, care se conține în dispoziția art.287² alin.(1) din Codul fiscal al Republicii Moldova, deoarece contravine flagrant art.1 alin.(3), art.4, art.7 și art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea capitolul VI din Notița
Explicativă)

16.

VII - LISTA DOCUMENTELOR

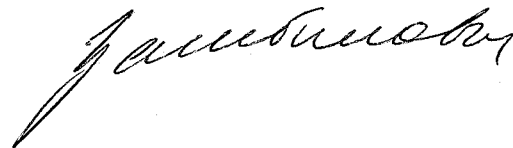
17. La prezenta sesizare urmează să fie anexate de către instanța de judecată materialele cauzei ci respective.

(A se vedea capitolul VIII al Notiței
Explicative)

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

**Sesizarea datată se depune la Judecătoria Chișinău (sediul R
Judecător Vitalii Ciumac la data de 04 iulie 2019**

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului
Reclamant Zambilovici Lidia

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Zambilovici', written in a cursive style.

ÎNCHEIERE

12 iulie 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)

Instanța de judecată în componența

Președintele ședinței, judecător

Grefier

Vitalii Ciumac

Leonid Ciurcă

Examinînd în ședință de judecată publică cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de reclamantii Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif și Djulai Elena în cadrul examinării cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif și Djulai Elena împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală administrare Fiscală mun. Chișinău, intervenient accesoriu Dmitrii Agheev privind contestarea actelor administrative,

a c o n s t a t a t :

Pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) se află în examinare cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif și Djulai Elena împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală administrare Fiscală mun. Chișinău, intervenient accesoriu Dmitrii Agheev privind contestarea actelor administrative.

În cadrul ședinței de judecată partea reclamantă a înaintat o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a art.287/2 alin.1 Cod Fiscal. În motivarea cererii a indicat că, art.287/2 alin.1 Cod Fiscal contravine prevederilor art.1 alin.3, art.4, art.7 și art.23 alin.2 din Constituția Republicii Moldova și solicită declararea neconstituționalității sintagmei "proprietari ai bunurilor imobiliare" din art.287/2 alin.1 Cod Fiscal. Consideră partea reclamantă că la emiterea avizului de plată a impozitului pe avere nu s-a ținut cont de faptul căsubiecți ai impunerii sunt atât proprietarul – Zambilovici Lidia cît și posesorul – Agheev Dmitrii. Menționează că bunurile imobile care constituie obiectul impunerii se află în posesia lui Agheev Dmitrii, care însă nu a fost inclus ca subiect al impunerii, ceea ce partea reclamantă consideră ca fiind incorect. Explică partea reclamantă că sintagma "proprietari ai bunurilor imobile" de la art.287/2 alin.1 este o abstractizare inadmisibilă de la art.500 alin.1 din Codul Civil.

În cadrul ședinței de judecată Zambilovici Iosif și Djulai Elena au susținut cererea înaintată și au solicitat admiterea acesteia cu sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova.

În ședința de judecată reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat, reprezentant în bază de procură, Victoria Morari a solicitat respingerea cererii depuse de partea reclamantă ca fiind una neîntemeiată.

Intervenientul accesoriu Agheev Dmitrii în cadrul ședinței de judecată, fiind citat în mod legal, nu s-a prezentat, însă reieșind din statutul procesual al acestuia și consultînd opiniile părților prezente la ședința de judecată, instanța de judecată a dispus examinarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate în lipsa acestuia.

Audiind părțile pe dosar, studiind materialele cauzei civile instanța de judecată, ajunge

la concluzia că cererea înaintată de reclamantii Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif și Djulai Elena este una întemeiată și urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform art.195 din Codul Administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art.12¹ CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate. Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile. Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei. Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Instanța reține că, potrivit normelor de drept enunțate, sesizarea Curții Constituționale este admisibilă numai în cazul în care actul normativ este aplicat sau urmează a fi aplicat, conform opiniei instanței, în pricina concretă pe care o examinează.

Conform hotărîrii Curții Constituționale nr.15 din 06.05.1997 cu privire la interpretarea art.135 al.1 lit.g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logica între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal. Ea poate fi invocată ca incident din inițiativa părților sau din oficiu de către instanța de judecată. Elementele principale ale excepției de neconstituționalitate sînt: necesitatea efectuării unui control de neconstituționalitate; existența raportului triunghiular între partea aflată în proces, ale cărei drepturi sau interese au fost eventual lezate printr-o normă neconstituțională, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea și Curtea Constituțională chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate; obiectul excepției de neconstituționalitate.

În acest sens instanța reține că în cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate s-a invocat neconstituționalitatea prevederilor art.287² alin.1 din Codul Fiscal și anume sintagma "proprietari ai bunurilor imobile" în sensul corespunderii acestora cu prevederile art.1 alin. (3), art.4, art.7, art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Totodată instanța conchide că potrivit art.12¹ CPC, pentru invocarea excepției de neconstituționalitate, legătura logică și indispensabilă între fondul litigiului și normele de drept ale căror constituționalitate s-a solicitat să fie verificată, este susținut în speță.

În acest sens instanța reține că în sesizare se invocă că norma de drept enunțată contravine după conținut prevederilor art.1 alin. (3), art.4, art.7, art.23 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova.

Conform art.1 alin.3 din Constituția Republicii Moldova, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Conform art. alin.1 din Constituția Republicii Moldova, Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Conform art.7 din Constituția Republicii Molodova, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Coreșpunzător, reieșind din faptul întrunirii condițiilor cumulative obligatorii stipulate la pct.82 din Hotărîrea Curții Constituționale din 09.02.2016 pentru a fi posibilă sesizarea Curții Constituționale, instanța conchide de a admite cererea reclamanților Zambilovici Lidia, Zambilovici Iosif și Djulai Elena privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, or în cazul deferit judecării, instanța de judecată se va conduce și va aplica la soluționarea cauzei inclusiv și prevederile art.287/2 alin.1 din Codul Fiscal.

În baza celor expuse și în temeiul art.195 din Codul Administrativ, art.12¹ alin.1, 2 CPC, art.art.269-270 CPC, instanța de judecată,

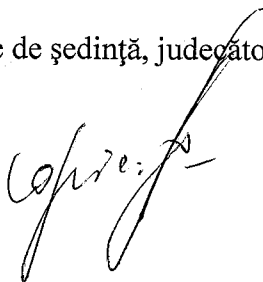
DISPUNE :

Se admite cererea reclamanților Zambilovici Iosif, Zambilovici Lidia și Djulai Elena.

Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității sintagmei "proprietari ai bunurilor imobile" din art.287² alin.1 din Codul Fiscal.

Încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată o dată cu fondul cauzei.

Președinte de ședință, judecător

Vitalii Ciurac

